

riale stammer fra en Tælling af 1899, saa det er allerede noget gammelt, og man kan maaske ikke bebrejde hverken Landbrugsministeriet eller Statistisk Departement, at deres Resultater ikke er enslydende. Men, som sagt, kommer der den 3. Maj dette Svar med en tilhørende Tabel, hvorefter det fremgaar, at 7,376 Huse ikke kommer ind under Loven, hvad man tidligere har anslaaet til 2,000 Huse. Ifølge dette kunde man befrygte, at der kun vil blive nogle faa Tusind Huse, maaske 3,000—4,000 Huse, som vil faa Fordel af Bestemelsen.

Det forekommer mig da at være berettiget, naar nogle Udvalgsmedlemmer mente, at man ikke kunde gaa ud af Udvalget eller komme til Folketinget til en Andenbehandling, naar Spørgsmaalet ikke var bedre oplyst. Og ved det Møde, vi i Udvalget havde, hvor vi skulde tage Stilling til den foreløbige Betænkning, som var udarbejdet, blev det da ogsaa fremhævet af mig, at vi burde sende en ny Skrivelse til Landbrugsministeriet med Anmodning til det om at tilvejebringe et bedre Materiale end det af 1899. Thi det er ikke med Urette, at man kræver en Sag bedre oplyst, naar man med 2 Maaneders Mellemrum faar to saa forskellige Svar om den samme Sag. Der kunde imidlertid ikke i Udvalget opnaas Enighed om at sende denne Forespørgsel til Landbrugsministeriet. Jeg berettede, at i Landbrugsministeriet var man villig til at tilvejebringe dette andet Materiale, og idet jeg har Indtrykket af, at man fra alle Sider gerne vil fremme Sagen, vil jeg haabe, at man nu vil foretage denne Handling straks, naar Udvalget bliver nedsat, og at Landbrugsministeriet fremdeles vil yde sin Medvirkning i Form af at tilvejebringe et nyt Materiale, der i højere Grad stemmer med de nuværende Tilstande end Materialet fra 1899, og hvis det kommer, vil man i alt Fald kunne belyse Sagen saaledes, at man faar at se nogenlunde nøjagtigt, hvor mange Huse det her drejer sig om, hvor mange man er i Stand til at gøre til Selveje paa samme Vilkaar som de, der tilvejebringes for Fæstebøndergaardene.

Naar mange saa stærkt har beklaget, at Sagen er trukket i Langdrag, kan man maaske erkende det beklagelige deri, men

paa den anden Side maa man hævde, at der ikke kan være sket nogen synderlig Skade derved, eftersom Overgangen til Selveje aldrig nogen Sinde i den sidste Snes Aar er foregaaet saa hurtigt som netop i disse Par Aar, i hvilke vi har behandlet disse Lovforslag. Imidlertid haaber ogsaa jeg, at det skal lykkes i denne Samling at faa en endelig Afgørelse af Sagen. Jeg vil med disse Ord beskytte de Folk, som mente, at man med Rette kunde kræve Sagen bedre oplyst. Det har ikke ringe Betydning, om det drejer sig om 6,000—8,000 eller kun om 3,000—4,000 Huse; jeg tænker, Tallet vil ligge omtrent midt imellem.

Med Hensyn til det andet Lovforslag, som angaar Brug af Huse paa Landet, er jeg af den Mening, at det er af den største Betydning, at dette Lovforslag fremmes ved Siden af det andet. Hvis Lovforslaget om Fæstegodsets Overgang til Selveje skal begrænses til kun at omfatte Fæstebøndergaarde og maaske Plighthuse, som er oprettede ifølge Lov af 1902, er Loven om Brug af Huse paa Landet af den største Vigtighed, idet man, saaledes som det er omtalt i Lovforslaget, maa have Sikkerhed for, at Brugerne af saadanne Huse til enhver Tid kan faa Godtgørelse for de Forbedringer af forskellig Art, som de har foretaget i deres Brugstid. Lige saa maa vi ind paa enten livsvarigt Lejemaal eller den 16-aarige Periode, som er foreslaaet i Fæstekommisionens Betænkning, eller muligvis en 8-aarig Periode, som er foreslaaet her i Lovforslaget. Jeg er enig med det ærede Medlem fra Fuglebjerg i, at selv i det Tilfælde, at vi bliver enige om Lovforslaget, som det var formet i Underudvalget, vil der dog være al mulig Anledning til for de tilbageblivende Huse at skaffe saadan Sikkerhed derved, at de kommer ind under de beskyttende Vilkaar, som tilsigtes i selve Lovforslaget. Jeg haaber, det skal lykkes i indeværende Rigsdagssamling at faa begge Lovforslag saaledes færdige, at de kan vedtages i Rigsdagen.

Fraenkel: Det er for det ærede Medlem fra Ærø (Sporon-Fiedler), jeg tager Ordet, idet det ærede Medlem, som i disse Sager er Ordfører for vort Parti,